

כפיוט שלי

"אשת חיל" / ר' חיים דוד הלוי

דף למוד לאחר צפייה בסרטון "אשת חיל"
<https://youtu.be/cgIKPU9L1co>

"מנהג נאה הוא לשורר שירות ותשבחות בשעת סעודת השבת"
(הרב חיים דוד הלוי בספרו מקור חיים השלם)

המזמור "אשת חיל" הוא פרק מהתנ"ך. זהו הפרק החותם (האחרון) את ספר משלי שחבר שלמה המלך.

המזמור הוא שיר הלל לאשה יראת ה' שטורחת לפרנסת משפחתה, אך גם מקפידה לעזור לעניים ולעשות חסד עם בעלה ובני ביתה. היא טורחת ומכינה כלים ומלבושים נאים ויחד עם זאת פותחת את פיה בחכמה ובתורה - שהרי התורה, המעשים טובים והמדות הטובות - הם העקר.

על מי חבר שלמה המלך את המזמור? מיהי אותה אשה? תשובות שונות נתנו לשאלה זו - אמו של שלמה המלך / שרה אמינו / רות המואביה / השבת / אמה של כל אחד מאתנו שטורחת כל כך למעננו. בעדות רבות נוהגים לומר את הפרק "אשת חיל" לפני הקדוש בליל שבת, ונתן לראות בכך גם הערכה לאשה / לאמה על הכנותיה לקראת שבת.

שאלות:

- 1 המזמור בנוי ומעצב בצורת אקרוסטיכון לפי אותיות הא' - ב'. סמנו את האותיות בתחלת כל פסוק.
 - 2 האם נוהגים לשיר את המזמור בביתכם? אם כן, אז מתי?
 - 3 הדגישו את הפעולות שעושה האשה בפיוט.
 - 4 במזמור מופיע שאמא עושה הרבה חסדים, כתבו שני חסדים שעושים אצלכם במשפחה.
 - 5 "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה." אחד מהדברים שאמא עושה היא מחנכת ומלמדת אותנו. מה אמא למדה אתכם? מה אתם עושים עם אמא?
 - 6 כתבו לאמה ברכת תודה לכבוד שבת.
 - 7 צירו ציור המתאים לאחד הפסוקים והביאו לאמה מתנה. תוכלו להוסיף את דברי הברכה שכתבתם בשאלה הקודמת. מה הכי משמח אתכם בשבת?
- חשבו על רעיונות נוספים כיצד תוכלו להתכוון לכבוד שבת ולשמח אותה. תוכלו לשמח חברים ולשמע את ההצעות שלהם.

אשת-חיל, מי ימצא; ורחק מפנינים מכרה
בטח בה, לב בעלה; ושלל, לא יחסר
גמלתהו טוב ולא רע, כל, מי חיייה
דרשה, צמר ופשתים; ותעש, בחפץ כפיה
היתה, כאניות סוחר; ממרחק, תביא לחמה
ותקם, בעוד לילה, ותתן טרף לביתה; וחק, לנצרתיה
זממה שדה, ותקחהו; מפרי כפיה, נטעה כרם
חגרה בעוז מתניה; ותאמץ, זרועתיה
טעמה, כי טוב סחרה; לא יכבה בליל נרה
ידיה, שלחה בכישור; וכפיה, תמכו פלה
כפה, פרשה לעני; וידיה, שלחה לאביו
לא תירא לביתה משלג; כי כל ביתה, לבש שנים
מרבדים עשמה לה; שש וארגמן לבושה
נודע בשערים בעלה; בשבתו, עם זקני ארץ
סדין עשמה, ותמכר; וחגור, נתנה לכנעני
עז והדר לבושה; ותשחק, ליום אחרון
פיה, פתחה בחכמה; ותורת חסד, על-לשונה
צופיה, הליכות ביתה; ולחם עצלות, לא תאכל
קמו בניה, ויאשרוה; בעלה, ויהללה
רבות בנות, עשו חיל; ואת, עלית על-כלנה
שקר החן, והבל היפי; אשה יראת-ה', היא תתהלל
תנו-לה, מפרי ידיה; ויהללוה בשערים מעשיה
(משלי ל"א, י"ל-א)

